Kommittémotion S

Motion till riksdagen 2026/27:2950

av Niklas Karlsson m.fl. (S)

Skatteflykt och internationella skattefrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka arbetet mot skattefusk och skatteundandragande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta regelverk för att motverka medhjälp till skatteundandragande och aggressiv skatteplanering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en moderniserad källskatt på utdelningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modern lagstiftning och ett effektivare regelverk för kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Motionen har vissa begränsningar mot bakgrund av det rådande politiska läget med en övergångsregering och en övergångsbudget.

Att motverka skattefusk och skatteflykt måste vara en prioriterad fråga. Skälen till det är flera. Dels är det en moralisk fråga. Det är viktigt för skattemoralen att motverka

skattefelet, dvs. skillnaden mellan den skatt som skulle ha blivit fastställd om alla redovisade sina verksamheter och transaktioner korrekt och den skatt som fastställs efter Skatteverkets kontroller. Att väldigt rika svenskar och svenska företag kan betala en lägre andel skatt än undersköterskan eller småföretagaren genom aggressiv skatteplanering är orimligt. Därför vill vi kraftigt skärpa reglerna gällande medhjälp till skatteundandragande och aggressiv skatteplanering. Att motverka skattefusk och skatteflykt är både en konkurrensfråga för företagen och en fråga om resurser och tillit till våra demokratiska system.

De som ägnar sig åt skattefusk och aggressiv skatteplanering söker ständigt nya vägar, och jämna steg från statens sida krävs för att minska skatteundandragande. När skatteflykten är internationell måste arbetet för att motverka den också bedrivas globalt. Ett stort antal steg i arbetet har tagits, men det är angeläget att EU-samarbetet för att minska skattesmitning och skatteundandragande fortsatt stärks. Sverige bör vara en ledande röst i det arbetet och verka för att bevara överenskommelsens syfte, för att den inte ska urholkas via särlösningar.

Det EU-gemensamma arbetet för att sätta press på jurisdiktioner med skadliga skatteregimer har försetts med skarpa motåtgärder vid transaktioner med företag i de jurisdiktionerna. Det är angeläget att det arbetet fortsätter. Likaså är EU:s granskning av dolda statsstöd till internationella jättekoncerner betydelsefull för att säkerställa rättvis konkurrens på den inre marknaden.

Skatteavtal har som främsta syfte att undvika eller lindra effekterna av internationell dubbelbeskattning och förhindra internationell skatteflykt. Ett annat viktigt syfte kan vara att uppmuntra investeringar mellan de avtalsslutande staterna. Sverige har historiskt varit mycket aktivt på skatteavtalsområdet och vi är kända för att ha ett omfattande och konkurrenskraftigt skatteavtalsnät. Skatteavtal ska dock inte leda till icke-beskattning.

De globala techjättarna ska inte ges möjlighet att undslippa skatter utan måste bidra utifrån sin bärkraft och beskattas där värdena skapas i stället för där skatten är lägst. Vi är däremot motståndare till att flytta beskattningsrätten från innovationsländer till marknadsländer. Det skulle urholka skatteintäkterna för länder som likt Sverige bygger sitt välstånd på att investera i människor och kunskap i stället för att konkurrera med lägre skatter och löner.

Det EU-gemensamma arbetet för att motverka skattesmitning bör fortsatt stärkas. Vi välkomnar arbetet med regelverket för att motverka att skalbolag används för

gränsöverskridande skatteflykt. Även arbetet mot gränsöverskridande momsbedrägerier behöver stärkas. Den förra socialdemokratiska regeringen införde regler om omvänd skattskyldighet för företag som säljer mobiltelefoner, datorer m.m., för att motverka momsbedrägerier. Men problemen är ofta gränsöverskridande och det samordnade arbetet på EU-nivå behöver stärkas.

Kupongskattelagen (1970:624) infördes 1971 och är i ett akut behov av modernisering. Inte minst behöver dagens regler i flera avseenden anpassas till verkligheten så att regelverket inte kan kringgås. Redan i budgetpropositionen för 2022 bedömde den socialdemokratiska regeringen därför att nuvarande kupongskattelag bör upphävas och ersättas med en ny lag om källskatt på utdelning. EU-kommissionen har antagit ett direktiv på området som ska vara genomfört senast 31 december 2028 och tillämpas från 2030. Regeringen bör snarast presentera förslag om en moderniserad källskatt för riksdagen.

Det internationella informationsutbytet mellan skattemyndigheter ökar och gäller nu även land-för-land-rapporter. En särskild utredare tillsattes under våren 2022 för att lämna förslag på ett system för en effektiv kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat. Syftet är att dessa personer ska kunna beskattas för kapitalvinster som har upparbetats i Sverige. Uppdraget, som skulle ha redovisats i februari 2024, lades anmärkningsvärt ned i förtid av regeringen. Behovet av en modern lagstiftning och effektivare regelverk kvarstår dock. Det arbetet måste prioriteras.

Niklas Karlsson (S)

Kalle Olsson (S)

Marie Olsson (S)

Mathias Tegnér (S)

Therese Kristiansson (S)

Magnus Johansson (S)